

לראות דרך

ציבי גבע . יעקב דורצ'ין . מיכל רובנר . משה קופפרמן

אוצרת: טל בכלר

אוסף קופפרמן

KupfermanCollection

אוסף קופפרמן

KupfermanCollection

יוני 2022 – ינואר 2023

לראות דרך

ציבי גבע · יעקב דורצ'ין · מיכל רובנר · משה קופפרמן

אוצרת: טל בכלר

צוות בית אוסף קופפרמן

מנהלת: רוני בן-דור

הפקה והקמת תערוכות: קובי סיבוני

קטלוג

עיצוב גרפי והפקה: משה מירסקי

צילום: הדר סייפן (עמ' 1-4, 8, 9, 13, 16, 20);

אלעד שריג (עמ' 15, 18); סיגל קולטון (עמ' 10, 19);

סטודיו מיכל רובנר (עמ' 7, 11)

עריכת לשון: רותי מגידס

תרגום לאנגלית: עמי אשר

המידות נתונות בסנטימטרים, גובה × רוחב × עומק

הדפסה וכריכה: דפוס ע.ר., תל אביב

תודה לחבר והחברה היקרים שתמכו בהוצאת הקטלוג

התערוכה בתמיכת הקרן "בשביל האמנות"

על העטיפה בצד העברית: מראה הצבה בתערוכה; צילום: הדר סייפן

על העטיפה בצד האנגלית: משה קופפרמן, ציור (פרט), 1996;

צילום: סיגל קולטון

מסת"ב 5-313-313-965-978

© בית אוסף קופפרמן, 2022

טל': +972-4-9933869 / דוא"ל: kupferman@loh.org.il

אתר: www.kupferman-collection.co.il

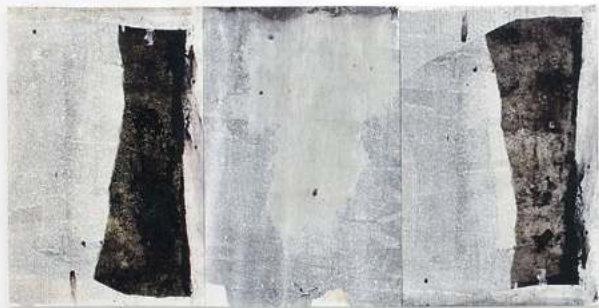
קיבוץ לוחמי הגטאות, ד"נ גליל מערבי 2280300

לראות דרך

ציבי גבע · יעקב דורצ'ין
מיכל רובנר · משה קופפרמן

אוצרת: טל בכלר

התערוכה לראות דרך מפנה את המבט לתהליכי העבודה של האמנים. ית המציגים בה ולקווים משותפים בבסיס עשייתם האמנותית ארוכת השנים: תהליכים רב-שכבתיים, דחוסים, ארוכים ואיטיים של כיסוי, גריעה וגילוי, של זיקוק המהות מהחומר וחיפוש של "דברים שיש להם משקל", כמילותיו של קופפרמן.¹ חתירתם האין-סופית של האמנים. ית להגיע לתמצית המדויקת של הדברים מושגת באמצעות חזרתיות, תעוזה ועיקשות, שאינן שוככות עד ההבנה שיש שם משוה בעל ערך וצריך לעצור.

בשיחות עם האמנים. ית לקראת התערוכה עלה כי לכולם שורשים עמוקים לארץ, למקומי הגיאוגרפי, שורשים המניעים הרבה מהבחירות והמהלכים האמנותיים שלהם, כמו התייחסותו של גבע לעץ מנוף ילדותו בקיבוץ או רמיזות של קופפרמן ודורצ'ין לסביבה המקומית הקיבוצית ולמיכון החקלאי. ולפעמים שם העבודה חושף את הזיקה לארץ, למשל "נוף ים תיכוני" של דורצ'ין, "ברושי הר" של רובנר.

עבודותיו של **ציבי גבע** בתערוכה מקפלות בתוכן את ההיסטוריה הציורית של האמן, נאחזות בה אולי מתוך געגוע. גבע "משתיל" בעבודותיו טלאים מעבודות מוקדמות שלו ויוצר שיח פנימי, אישי, בין העבר ובין הרגע הנוכחי. הוא כמו "משחק" בזמן, מנכיח אותו תוך הסתרה והתחפרות, החושפות שכבות תחתונות מזמן אחר. "ציורים הם לעולם מה שכבר קרה, העתיד שלהם זה העבר, שהוא הווה קבוע, לא חיים קצרים ולא חיים ארוכים", דברי דורצ'ין בהתייחסו לעבודות של גבע.²

ליצירת פסליו משתמש **יעקב דורצ'ין** באלמנטים ממקורות שונים, הנצרפים יחד בלי לאבד את עקבות ההיסטוריה של עצמם, נצברים למאגר דימויים עצמאי, מותכים ומצמיחים מתוכם אובייקט חדש, פואטי. במהלך עבודתו דורצ'ין חוקר את החומר, "פוגש את פליטי התרבות האלה שנהיו גרוטאות",³ מגלה אותן ואת מטען הידע והניסיון האנושי שנטבע בהן.

באופן הכמעט מנוגד לטבעו של הצילום כמתעד מציאות, עבודותיה של **מיכל רובנר** הן בעלות איכויות ציוריות מופשטות, מציגות מצב מעורפל, מרובד. הן יוצרות חלל פנימי עמוק, עליו משוטטת העיניים מהפנים לחוץ ומהחוץ פנימה, ממאנות להתמקד. המצלמה משמשת אותה כמכחול המוציא תחת ידיו דברים שזהותם מוטלת בספק, מתרחקים

מטבעם ויחד עם זאת משאירים את עקבותיהם המציאותיות כתמצית, כמקור, כצורה הבסיסית של עצמם, כדבריה: "זה יכול להיות כל דבר בכל מקום, יחידת חיים. שמתו לב שככל שאני מוחקת אני מגלה יותר".⁴

כשמסתכלים על התערוכה כמכלול, הולך ומתחוויר קשר בין המדיומים השונים, המשקף דיאלוג בין חומר ורוח. כך, עבודת הווידאו של רובנר, פנורמה, נדמית כציור פרסקו על הקיר, שבו כמעט ולא קורה דבר אך מתחת לפני השטח רוח הרבה ללא הרף. למרות קשיחותו של הברזל וסימני העבר הטבועים בו, נמשכת בפסליו של דורצ'ין קוויות ציורית של "צייר שעושה פסלים", כפי שהעיד על עצמו, "בכולם מתקיים איזה עניין של דו-ממד שמתחפש לתלת-ממד".⁵ בציורים של גבע, לעומת זאת, נמתחים גבולות הדו-ממד על ידי הגושניות של הצבע ועל ידי הריבוד והעומק הנוצרים מהטבעת עבודות עבר בעבודות החדשות. גם שכבות הצבע הרבות בעבודות של קופפרמן יוצרות לעיתים ריבוי מישורים ומנכיחות את ממד העומק. אפשר לראות בתהליך העבודה השכבתי "מתודולגיה מאורגנת להפליא המבררת או מחפשת אחר 'הדבר' הזה, מקום החיתוך, היציאה מתוך התבנית, מתוך 'החזרה הנצחית על השווה'".⁶

כפי שאמר משה קופפרמן על עבודתו שלו, ניתן לזהות בכל העבודות בתערוכה את היותן "תהליך הקשור בעבודה ועוד עבודה ועוד עבודה", את "הערך המצטבר של הפעילות". העבודות בתערוכה מאפשרות ריבוי של אופני קריאה הן כשלעצמן והן בזיקה "לולאתית" של האחת מבעד לרעותה ומבעד לכולן.

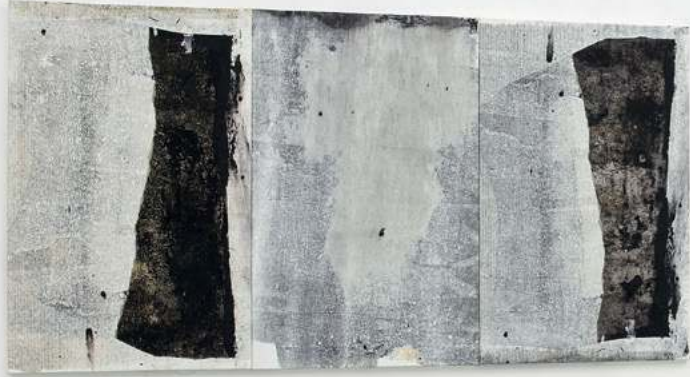
הערות

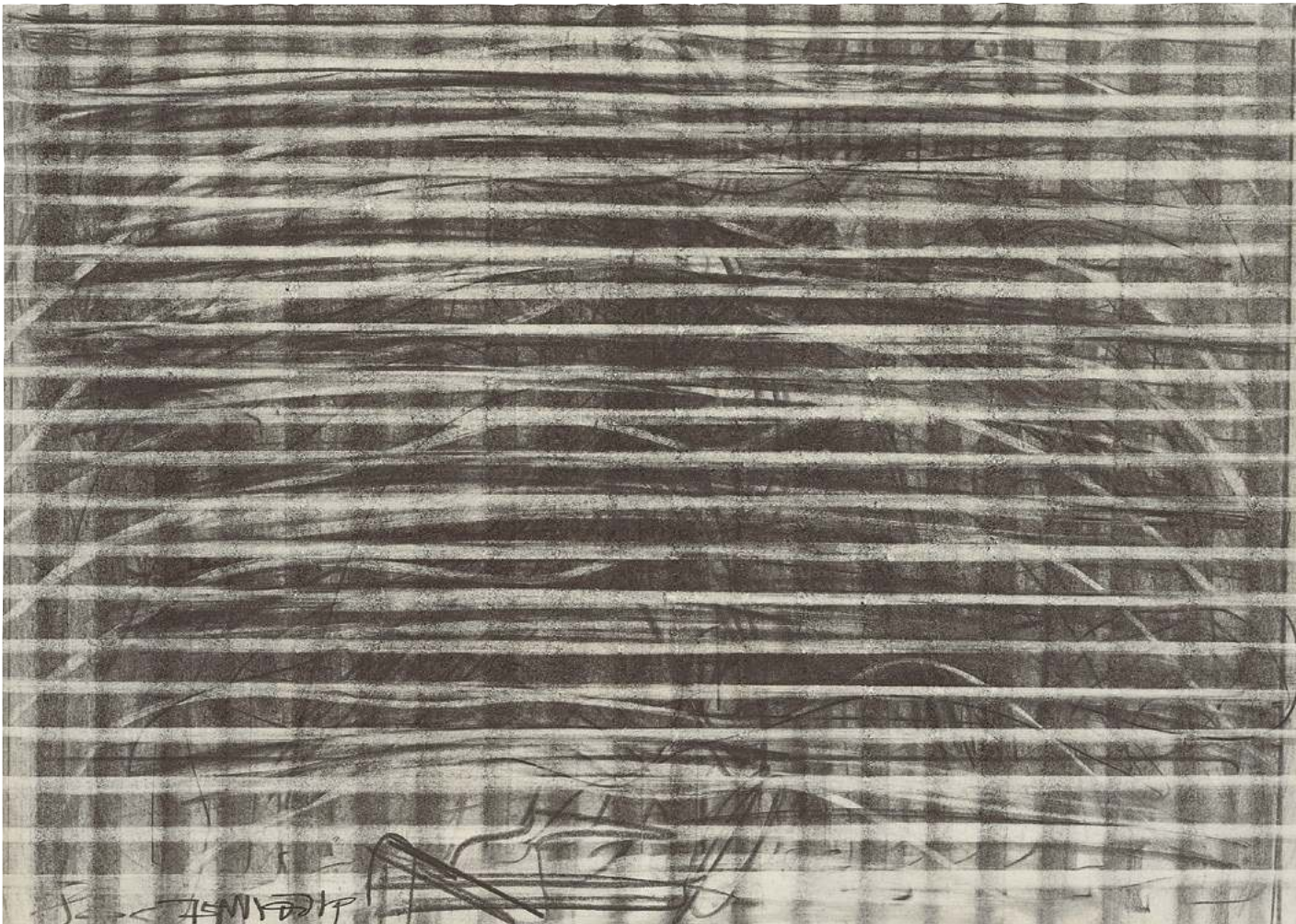
- 1 יונה פישר (עורך), פרשנויות, קטלוג כל הדרך ועוד פטיעה, משה קופפרמן: עבודות מ-1962 עד 2000, מוזיאון ישראל, ירושלים, 2002
- 2 יעקב דורצ'ין, תערוכה שמחתימה, סטודיו 101, מרץ 1999
- 3 דברי דורצ'ין במאמרה של דליה קרפל, הפסל יעקב דורצ'ין מסכם 40 שנות עבודה עם ברזל בתערוכה בתל אביב, הארץ, 1.5.09
- 4 מיכל רובנר, מדבריה במכון ויצמן למדע, מרץ 2009
- 5 יעקב דורצ'ין: גן הפסלים, שיחה עם הלית ישורון, קטלוג יעקב דורצ'ין גן אביב, מלון דן קיסריה, גלריה גורדון, 2019
- 6 ציבי גבע, מדבריו בערב עיון ביצירתו של קופפרמן, בצלאל, האקדמיה לאמנות ועיצוב ירושלים, 2008
- 7 יונה פישר (עורך), קופפרמן בראיונות, קטלוג כל הדרך ועוד פטיעה משה קופפרמן: עבודות מ-1962 עד 2000, מוזיאון ישראל, ירושלים, 2002

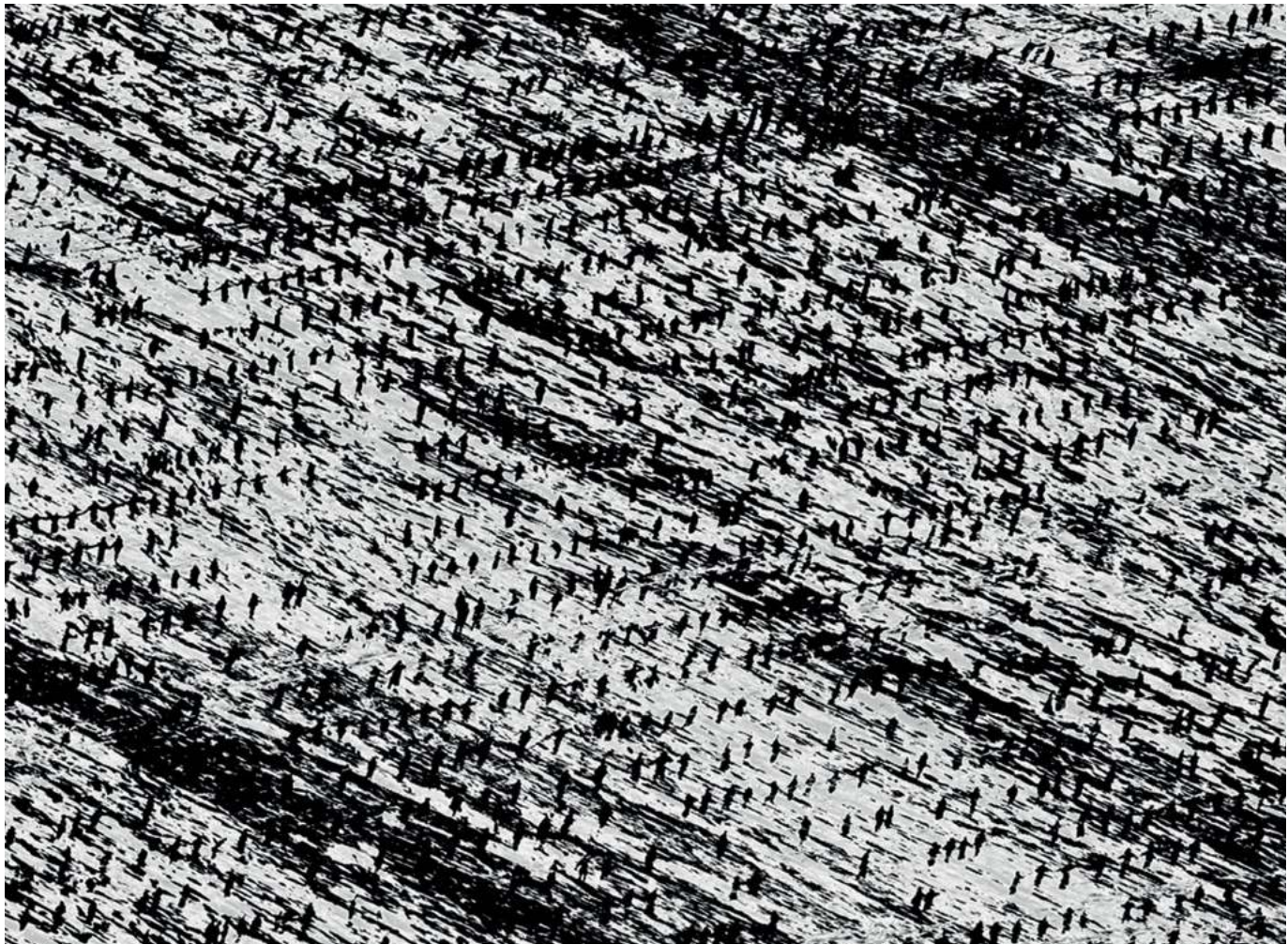
מיכל רובנר, ברושי הר, 2012, פיגמנט על נייר ארכיוני, 90x45.5
Michal Rovner, *Broshei-Har*, 2012, pure pigment on archival paper, 45.5x90

משה קופרמן, עבודה על נייר, 1975, גרפיט ומחקק על נייר, 70x50
Moshe Kupferman, *Work on paper*, 1975, pencil, graphite and eraser on paper, 50x70

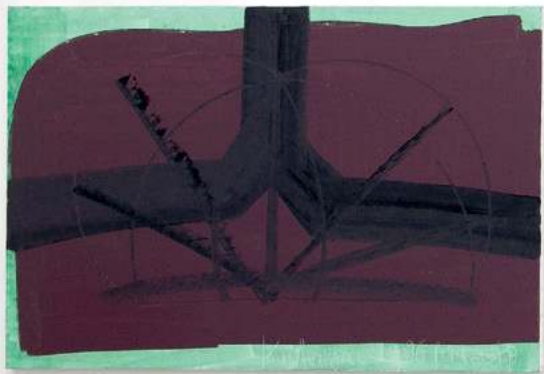
מיכל רובנר, ללא כותרת (פנורמה), 2015, הקרנת וידאו, 1:43 דק', מחזורי
Michal Rovner, *Untitled (Panorama)*, 2015, video projection, 1:43 min. loop

יעקב דורצ'ין, נוף ים־תיכוני, 2013, ברזל, 100×50×50
Yaacov Dorchin, *Mediterranean Landscape*, 2013, iron, 100×50×50

יעקב דורצ'ין, מקבץ ים־תיכוני, 2010, ברזל, 79×47×50
Yaacov Dorchin, *Mediterranean Cluster*, 2010, iron, 79×47×50

יעקב דורצ'ין, מקבץ ים-תיכוני, 2010, ברזל, 79x50x50
Yaacov Dorchin, *Mediterranean Cluster*, 2010, iron, 79x50x50

יעקב דורצ'ין, מקבץ עם נחשים, 2013, ברזל, 75x47x47
Yaacov Dorchin, *Cluster with Snakes*, 2013, iron, 75x47x47

ציבי גבע, ללא כותרת, 2021, אקריליק על בד 180x120
Tsibi Geva, *Untitled*, 2021, acrylic on canvas, 180x120

ציבי גבע, ללא כותרת, 2021, אקריליק על בד 180x120
Tsibi Geva, *Untitled*, 2021, acrylic on canvas, 180x120

ללא כותרת, 2021, אקריליק על בד 190x160
Untitled, 2021, acrylic on canvas, 190x160

Informational text panel, likely providing details about the artwork or the artist.

two-dimensional are stretched both by the lumpiness of the paint and by the layering and depth formed as the result of imprinting canvasses from previous works onto the new ones. Finally, the multiple paint layers in Kupferman's work sometimes create a multiplicity of planes, highlighting the depth dimension. The multilayered work process may be seen as "a perfectly organized methodology that asks about or searches for that 'thing', the place where the cut is made, where the pattern is betrayed, out of 'the eternal recurrence of the same'."⁶

What **Kupferman** has said about his own work is recognizable in all the works in this exhibition: "a process involving work, and more work and more work", the "accumulated value of activity".⁷ The works presented in the exhibition enable a multiplicity of readings, both in themselves and in a "looped" reference of the one through the other and through all.

Footnotes

- 1 Yona Fischer (ed), Interpretations, Moshe Kupferman: Works from 1962 to 2000 (Jerusalem: The Israel Museum, 2002).
- 2 Yaacov Dorchin, "An Exhibitions That Leaves an Imprint", *Studio 101* (March 1999) (Hebrew).
- 3 Dorchin, as quoted in Dalia Karpel, "Iron Man", *Haaretz*, May 14, 2009.
- 4 Michal Rovner, lecture at the Weitzman Institute of Science, (March 2009) (Hebrew).
- 5 Yaacov Dorchin, "Sculpture Garden", talk with Hillit Yeshurun, Yaacov Dorchin Catalogue, Gan Aviyam, Dan Caesarea Hotel, Gordon Gallery, 2019 (Hebrew).
- 6 Tsibi Geva, lecture on a symposium devoted to Kupferman's work at Bezalel Academy of Arts and Design, Jerusalem, 2008 (Hebrew).
- 7 Yona Fischer (ed), Kupferman in Interviews, Moshe Kupferman: Works from 1962 to 2000 (Jerusalem: The Israel Museum, 2002).

Tsibi Geva's works embody the artist's painting history, as though clinging to it perhaps out of longing. In his works, Geva "implants" patches from previous works to generate an inner, personal dialogue between the past and present moment. He seems to play with time, unveiling it in a process of concealment and excavation that exposes deep layers from a different era. "Paintings are forever that which has already happened, their future is the past, which is a permanent present, neither a short nor a long life", says Dorchin with reference to Geva's works.²

To create his sculptures, **Yaacov Dorchin** uses elements from various sources, fused together without completely losing the traces of their own history, accumulated into an independent set of images, melted down to bring a new and poetic object to life. In the course of his work, Dorchin studies the material and meets "these refugees of civilization have become junk",³ discovering it and the baggage of human knowledge and experience imprinted into it.

In a manner almost contradictory to the nature of photography as documenting reality, **Michal Rovner's**

works evince a process of abstraction and the creation of a deep inner space, on which the eyes wander from within outwards, and from without inwards, refusing to focus. With their painterly qualities, her photographs present a blurry, layered state. Rovner uses the camera like a paintbrush that produces only partly identifiable things, that are removed from their nature but nevertheless leave their reality traces behind, as an essence, a source, the basic form of themselves. As she puts it, "It could be anything, anywhere, a unit of life. I noticed that the more I erase, the more I reveal".⁴

When you look at the exhibition in its entirety, a connection begins to emerge between the various media, which reflects a dialogue between matter and spirit. Thus, Rovner's video work "Panorama" seems like a fresco, where almost nothing happens on the wall, but underneath the surface there is constant activity. Despite the toughness of the iron and the marks of the past imprinted in it, Dorchin's sculptures bear traces of the painterly linearism of a "painter who does sculptures", as he has attested about himself, "in all of which there is this aspect of the bidimensional posing a tridimensional".⁵ In Geva's paintings, on the other hand, the boundaries of the

Looking through

Tsibi Geva · Yaacov Dorchin
Michal Rovner · Moshe Kupferman

Curator: Tal Bechler

The exhibition **Looking Through** sheds light on the work processes of the presenting artists – Tsibi Geva, Yaacov Dorchin, Michal Rovner, and Moshe Kupferman – and on common denominators informing their yearslong artistic endeavor. Multilayered, densely packed, prolonged and slow processes of veiling, unveiling, revealing and distilling the essence of the matter, and exposing “those things that carry weight”, in Kupferman’s words.¹ Their relentless striving to arrive at the most precise essence of things is manifested in repetitiveness, daring and persistence, that do not subside until the realization that something of value has been achieved, and they can therefore stop.

Dialogues with the artists in preparation for the exhibitions have indicated that they all have deep roots in the land, in the geographic local, roots that inspire many of their artistic choices and moves. For example, Geva’s reference to a tree from his childhood kibbutz landscapes, or Kupferman and Dorchin’s allusions to the kibbutz environment and its agricultural machinery. And sometimes it is the title that exposes them, as in Dorchin’s “Mediterranean Landscape” or Rovner’s “Broshei-Har”.

אוסף קופפרמן

KupfermanCollection

June, 2022 – January, 2023

Looking through

Tsibi Geva · Yaacov Dorchin · Michal Rovner · Moshe Kupferman

Curator: Tal Bechler

Kupferman Collection House staff

Director: Roni Ben-Dor

Exhibition Production and construction: Koby Sibony

Catalogue

Graphic Design and Production: Moshe Mirsky

Photo: Hadar Saifan (pp. 1-4, 8, 9, 13, 16, 20); Elad Sarig (pp. 15, 18);

Sigal Kolton (pp. 10, 19); Michal Rovner studio (pp. 7, 11)

English translation: Ami Asher

Hebrew editing: Ruth Megides

Measurements are given in centimeters, height × width × depth

Printing and binding: A.R. Prints, Tel Aviv

Thanks to the dear friends who supported the
publication of the catalogue

The production of the exhibition is supported by the Art Lane Fund.

Hebrew cover:

Installation view in the exhibition, December 2022; Photo: Hadar Saifan

English cover:

Moshe Kupferman, *Painting* (detail), 1996; Photo: Sigal Kolton

ISBN 978-965-598-313-5

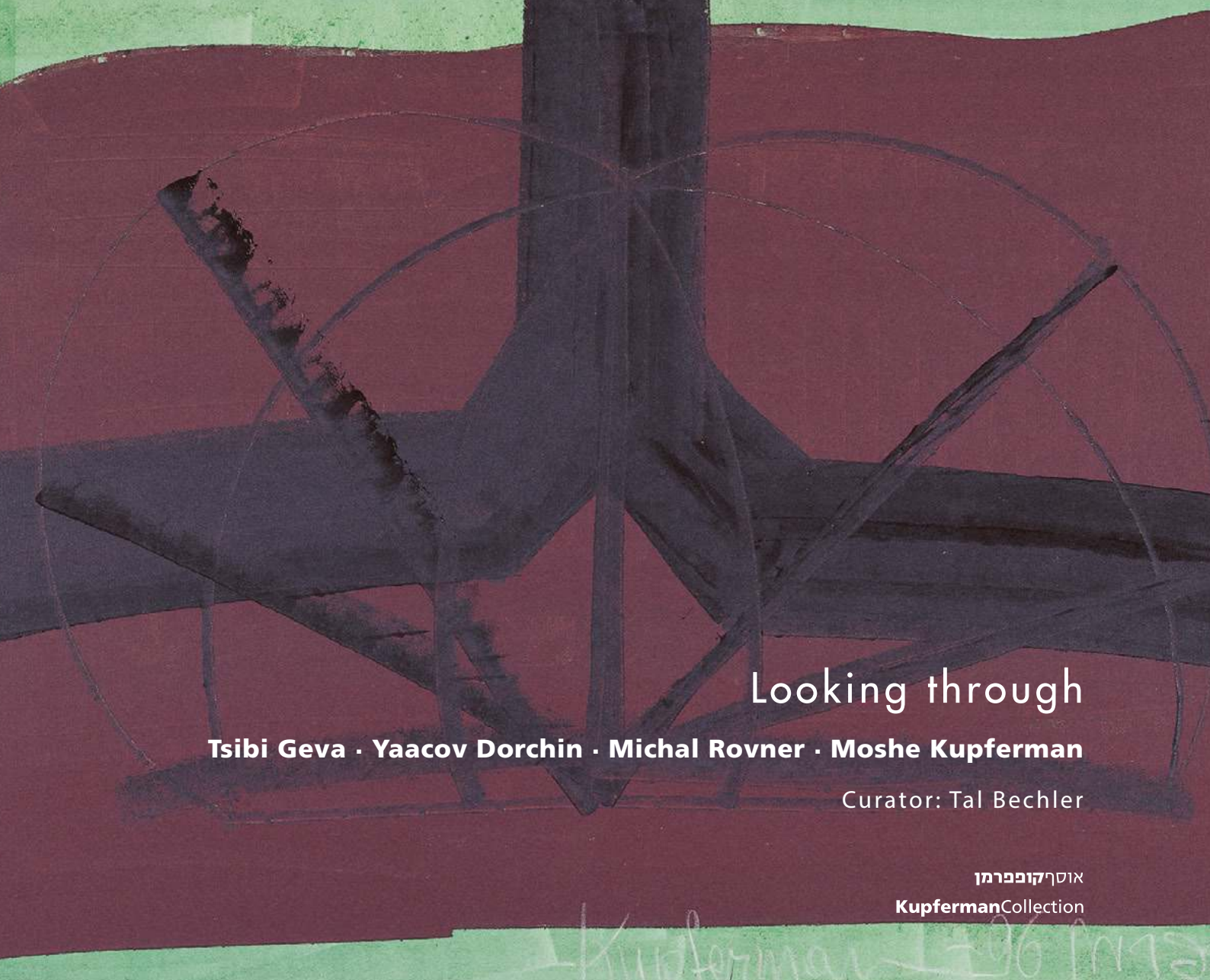
© Kupferman Collection House 2022

Tel.: +972-4-9933869 / Email: kupferman@loh.org.il

Website: www.kupferman-collection.co.il

Kibbutz Lohamei Haghetaot, D.N. Western Galilee 2280300

Looking through

Tsibi Geva · Yaacov Dorchin · Michal Rovner · Moshe Kupferman

Curator: Tal Bechler

אוסף קופפרמן

KupfermanCollection

קופפרמן 1996